

ontdek onze

UIT-TIPS

SEPTEMBER

14 09 OPEN MONUMENTENDAG

Op zondag 14 september zwaaien meer dan 800 monumenten in Vlaanderen hun deuren open. Ontdek onder de noemer 'In stijl!' architecturaal erfgoed dat onze steden en gemeenten kleurt.

In **Diksmuide** komen de 3 aspecten van de aanwezige architecturale troeven aan bod: renovatie, originele herbestemming van historisch waardevolle panden en nieuwe architecturaal interessante bouwprojecten.

In **Lo-Reninge** en **Mesen** neemt Els Nulens van het ontwerp bureau Blauwdruk Stedenbouw je mee door de bouwgeschiedenis van de dorpskernen. Ze toont wat de dorpsse architectuur zo typisch en waardevol maakt.

In **Veurne** staat de Sint-Niklaastoren centraal met een kleine expo, gidsbeurten en een beiaardconcert.

Ook tal van andere erfgoedlocaties in de Westhoek zijn gratis te bezoeken.

Meer info: www.ioed-hydra.be en www.co7.be

21 09 HOOTHULST OP Z'N ZONDAGS

Wandel, fiets en vaar met het hele gezin langs de verborgen plekjes van Houthulst.

Wandel met het hele gezin en geniet tussendoor van allerlei animatie. Geniet van het uitzicht op de kerkstoren, trap zelf je eigen smoothie, waag je aan boomklimmen, beleef fruitige avonturen ... Wandel over water in een gigantische bal of vaar je liever met de pedalo op de Fabriekspuit? Fietzers verkennen op eigen tempo het ingekaderd landschap van Houthulst. Om 14.00 uur fiets je mee met een gids. Doe mee aan de bakwedstrijd en win een jaar taart, of kom gewoon proeven!

Met muziek, veel lekkers en dorstlessers is het ook gezellig in het Gemeentepark. Deelnemen is gratis. Een organisatie van Regionaal Landschap Westhoek vzw, gemeente Houthulst, Provincie West-Vlaanderen, en vele verenigingen van Houthulst i.k.v. LEADER-project 'Fruitig Erfgoed'.

Meer info: [via www.rwesthoek.be](http://www.rwesthoek.be)

VAN 26 NOVEMBER T.E.M. 3 DECEMBER

MACABERE WEEK

ONTDEK DE DUISTERE KANT VAN DE NATUUR
... ALS JE DURFT

Spit Palingbeek in het donker uit tot op het bot, letterlijk én figuurlijk. Eng, vies, weersinwekkend of angstaanjagend? Leven en dood zijn nochtans onlosmakelijk met elkaar verbonden en dat is net waar het in Macabere week om te doen is. Zit je al op het puntje van je stoel? Goed zo! Maak je klaar voor een week vol bizarre workshops, lugubere wandelingen, dierenmisdrijven, bottenpuzzels, sporen met een moorddadig verhaal...

Locatie:

Bezoekerscentrum Palingbeek,
Zillebeke

Meer info:

www.west-vlaanderen.be/domeinen/palingbeek

ontdek onze

UIT-TIPS

DOORLOPEND

De Westhoek pakt uit met zijn vele bijzondere uitkijkpunten, groot en klein, oud en nieuw, van de bergen tot de zee. Dit jaar zijn er twee nieuwe uitkijktorens bijgekomen en ook de Belvederetoren in Kemmel is opnieuw te bezoeken.

DUITSE TOREN IN POPERINGE:

een controletoren die de Duitse troepen bouwden tijdens WO II. De Duitse toren is één van de weinig nog zichtbare sporen van de luchtoorlog tijdens WO II en hoorde bij de Flugplatz Pesel-hoek. Ook de twee bunkers bij de Poperingevaart hoorden bij het vliegveld.

Locatie: Westvleterseweg 36-42, Poperinge

Duitse toren © Westtoer

UITKIJKTOREN KNOCKEBRUG, MERKEM (HOOTHULST):

vanop 6,5 m hoogte heb je een mooi uitzicht op de contouren van Fort Knocke en de IJzervallei, waar je geniet van de natuur en het historisch landschap. De toren bestaat niet uit harde steen, maar uit houten vlechtwerk.

Locatie: Ieperleedijkstraat, Houthulst

Uitsijktoren Knockebrug © Westtoer

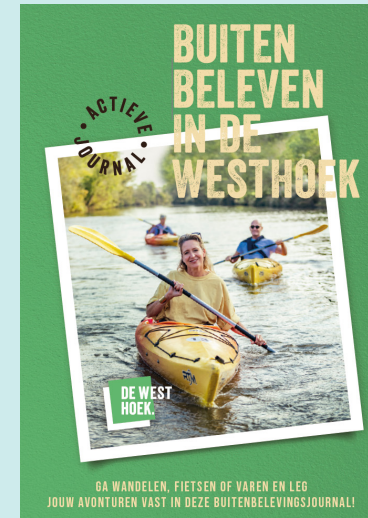

Belvederetoren © Westtoer

BELVEDERETOREN, KEMMEL:

tijdens de beklimming ontdek je meer over de geschiedenis van de toren. Eens boven geniet je van een adembenemend uitzicht 170 meter boven de zeespiegel. Je kan er 40 km ver kijken.

Om je op weg te helpen in het uitgebreide recreatieve aanbod, hebben we een leuke 'belevingsjournal' uitgewerkt met diverse fiets- en wandelsuggesties en activiteiten op het water, aangevuld met tips van Cath Luyten. Je kan er ook je eigen avonturen in kwijt of ze online delen! Haal jouw 'belevingsjournal' af bij één van de diensten voor toerisme in de regio of bestel het online via shop.visitwestvlaanderen.be.

#WESTH♥EK

kom buiten in je streek

NAJAAR 2025

VERNIEUWD
WANDELNETWERK
Hoppeland

OVERTOLLIG FRUIT?

MACABERE
WEEK

Couthofbos op vernieuwd wandelnetwerk Hoppeland © Westtoer

DE WESTHOEK (FR)UITGEMETEN!

WELLICHT DENK JE NIET ONMIDDELIJK AAN HOOGSTAMFRUITBOOMGAARDEN ALS JE HET HEDENDAAGSE LANDSCHAP VAN DE WESTHOEK AANSCHOUWT. MET HET LEADER-PROJECT 'FRUITIG ERFGOED' WIL REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK VZW DAAR VERANDERING IN BRENGEN, ZE DOET DIT SAMEN MET CO₇, POMKO VZW, IOED HYDRA EN TAL VAN ANDERE PARTNERS. HET PROJECT VERTREKT VANUIT HISTORISCH ONDERZOEK OM ZO HET FRUITIG VERLEDEN VAN DE STREEK IN KAART TE BRENGEN. HIER VOLGEN ENKELE EERSTE RESULTATEN!

Wist je dat...

De Westhoek ongeveer 5.978 boomgaardpercelen telde in de negentiende eeuw? Dat was goed voor zo'n 5.777 hectare aan fruitbomen! Regionaal zien we sterke verschillen in het aantal boomgaarden: zo kwamen er in de poldergebieden geen boomgaarden voor en ook aan de kust vonden we weinig fruitbomen terug.

Appelpluk in Abele © Westhoek verbeeldt, privécollectie

Op basis van negentiende-eeuwse historische kaarten, zoals de Popp-kaart met bijhorende kadastrale leggers (1842-1879) en de eerste militaire topografische kaart (1860-1873), krijgen we een concreet beeld van het landschap in het verleden. Daaruit blijkt dat fruitboomgaarden vaak voorkomende landschapselementen waren. Ze werden, net zoals andere percelen, op waarde geschat om vervolgens correct te kunnen worden belast.

Wist je dat...

De meeste boomgaarden voorkwamen op de huisweides op het erf tussen de gebouwen (boerenboomgaard)?

Niet alle fruitboomgaarden zijn hetzelfde. Bovendien zag de boomgaard zoals we die op vandaag kennen er vroeger helemaal anders uit. Doorheen de tijd konden ze bijvoorbeeld sterk variëren qua oppervlakte en locatie.

Tot rond 1840 kwam het oudste type traditionele boomgaard voor vlak bij hoeves: de fruitweide of boerenboomgaard. Kenmerkend voor dit soort boomgaard was dat de oppervlakte meestal minder dan 1 ha bedroeg. Er groeiden verschillende lokale fruitvariëteiten: de biodiversiteit werd hierdoor op verschillende manieren gestimuleerd en ook het vee graasde tussen de bomen. De weide was daarom ook omringd met een veekeringshaag (bestond voornamelijk uit meidoorn). De oogst was vooral bedoeld voor eigen gebruik.

De weideboomgaarden, ontstonden in de beginperiode van de commerciële fruitteelt en onderscheidden zich op twee manieren van de fruitweide of boerenboomgaard. Dit soort boomgaard had een grotere oppervlakte en bevond zich rondom de dorpskom. Er bleef nog steeds vee rondlopen, maar de fruitbomen werden er beter tegen beschermd. Verder dacht men bij de aanplant beter na over welk soort fruitbomen waar werden aangeplant, aangezien de oogst

hier wel bedoeld was voor commerciële doeleinden.

Wist je dat...

De drie 'fruitigste' gemeenten in de negentiende-eeuwse Westhoek Poperinge, Alveringem en Vleteren waren?

Met de resultaten van het onderzoek kunnen we per gemeente de rekensom maken om te ontdekken wat het aandeel is van de boomgaardpercelen op de totale oppervlakte. Met die 'fruitigheidscoëfficiënt' is het mogelijk om gemeenten met elkaar te vergelijken. Met 9% voor Poperinge, 8% voor Alveringem en 7% voor Vleteren liggen de gemeenten niet ver van elkaar in deze top drie. De meest fruitige deelgemeente voor deze periode blijkt Krombeke te zijn met 16%, goed voor 137 ha. Zo zie je maar dat de fruitboomgaard wel degelijk een belangrijk onderdeel was van het vroegere landschap in de Westhoek!

Binnen het project gaan we nu verder aan de slag met dit kaartmateriaal: zo gaan we na welke restanten van die boomgaarden er op vandaag nog terug te vinden zijn in het hedendaagse landschap van de Westhoek.

Wist je dat...

De voorlopige resultaten hoopgevend zijn? Op basis van een eerste snelle scan kunnen we aannemen dat bv. in Houthulst (restanten van) 22 van de 204 historische boomgaarden op vandaag nog steeds aanwezig zijn.

Hangen er dit jaar te veel appelen aan de bomen in je tuin?

BRENG ZE NAAR ONZE FRUITHUB EN WIJ MAKEN ER APPELSAP VAN!

Hoe?

- 1 • Pluk je appelen en peren. Overrijp fruit wordt niet aangenomen.
- 2 • Breng het teveel aan fruit (tussen 20 en 100 kg) naar één van onze fruithubs.
- 3 • Het fruit dat je binnenbrengt wordt ter plaatse gewogen.
- 4 • Wij laten alle ingezamelde appelen persen.
- 5 • Een tweetal weken later haal je je bag-in-box(en) met appelsap terug op. Je betaalt hiervoor enkel de productie-kosten.

Waar?

ZONDAG 21/09: Houthulst (markt)

ZATERDAG 27/09: Vleteren (parking hoek Canadaweg en Krombeekseweg)

ZONDAG 05/10: Ieper (parking Citadelstraat)

Info: www.rwesthoek.be/fruithub

© RL Westhoek

CO₇ en IOED Hydra voeren het historisch onderzoek uit naar het fruiterfgoed in de regio binnen het LEADER-project 'Fruitig erfgoed', dat wordt getrokken door Regionaal Landschap Westhoek. Een deel

van de gegevens waarop het historisch onderzoek is gebaseerd werd verworven via het vrijwilligersproject 'West-Vlaanderen verpoppt' van Heemkunde West-Vlaanderen.

ONTDEK HET VERNIEUWD WANDELNETWERK

Hoppeland

Het wandelnetwerk Hoppeland werd herwerkt en uitgebreid met enkele extra leuke wandelplekjes. Je ontdek er dorpjes, beekjes, bossen, kastelen en abdijen die hemels bier brouwen. Zoek de stilte op langs de Dode IJzer of combineer een boswandeling met het wereldberoemde trappistenbier van de Sint-Sixtusabdij. Groengebieden zoals het Brennepark in Watou en het recent ontsloten Couthofbos werden in het wandelnetwerk geïntegreerd, goed voor 216 km wandelplezier. Via het netwerk ontdek je ook het mooie Kasteeldomein De Lovie, met z'n Engels landschapspark met dreven, waterpartijen, bosjes en merkwaardige bomen.

Een proevortje:

80 59 8 10 97 95

31 32 39 33 34 80

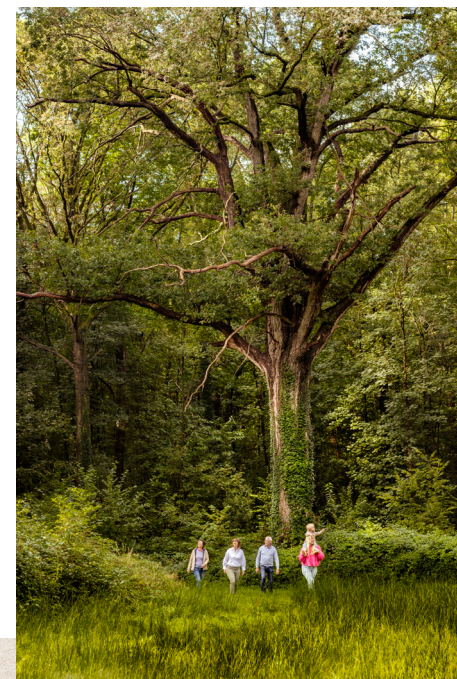
Start: Domein De Lovie, Poperinge

Aantal km: 7,8

De wandelnetwerkkartaat Hoppeland is te verkrijgen bij de diensten voor toerisme of online via shop.visitwestvlaanderen.be. De kaart omvat ook drie suggestielussen: Dode IJzerwandelroute (7 km), Galgebossenwandelroute (6,9 km) en Sint-Sixtuswandelroute (8 km).

Meer wandelplezier op

www.toerismewesthoek.be/wandelen

© Westtoer

